

Debreczeni

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 1.- Tel. 7-88.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 150 Ft
Előfizetési ár egy hónapra: 3500 Ft

Három és fél milliárdnyi vetőmaghitelt kapnak a hajdumegyei gazdák.

Debrecen 30-35 vagon vetőmagot kap. — A hitel 6-12 hónap. — Elsősorban a száz holdon aluliak kapnak hitelt. — Három hét alatt lebonyolítják az akciót. — A hiteligénylők névsorát nyolc nap alatt kell beküldeni.

A múlt hónap kilencedikén a Gazdasági Felügyelőség felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, melyben azt kérte, hogy a megyei és a debreceni gazdák közül azokat, kik az aszály által nagyobb mértékű károsodást szenvedtek, az őszi vetőmagvak, például buza, rozs vagy árpa és takarmány neműek beszerzése céljára nagyobb mennyiség vetőmaghitelt engedélyezzen.

A miniszteriumból most érkezett meg a leirat a Gazdasági Felügyelőséghez. Közli a miniszter, hogy a vetőmagszükséglet beszerzésére három és fél milliárd koronányi hitelt bocsát rendelkezésre.

A hitelt igénylők az Országos Központi Hitelszövetkezettől kapják meg a kért összeget,

mely pedig váltó ellenében, — mely hat hónapi lejáratra állítható ki. Ezt a váltót legfeljebb hat hónapra lehet a lejárat után meghosszabbítani, de ez is csak egy ízben lehetséges. A végső határidő a fizetésre 1926 szeptember 1. Ennél későbbre a hitelt meghosszabbítani nem lehet.

Aki a kölcsönt igénybe veszi, az a váltót mint elfogadó írja alá, — ezen kívül két kezest kell állítania, akik mint kibocsátók és forgatók írják alá a váltót. Kamat és kezelési költség fejében a gazdák nyolc százalékot fizetnek, ami a Magyar Nemzeti Bank ez idő szerinti váltóleszámitolási kamattételénél egy százalékkal alacsonyabb. A vidéki gazdák az OKH fiókjai útján juthatnak hozzá a kölcsönhöz.

Első sorban a 100 holdon aluliak kapnak hitelt

s amennyiben ezek igénye nem haladná túl a városnak vagy a vármegyének nyújtott hitel nagyságát, abban az esetben jönnek számításba a 100 holdon felüli gazdák. Ha valaki nemesített vetőmagot akar beszerezni, abban az esetben a földművelésügyi miniszter igény szállítást engedélyez az igénylő részére. A fuvar költség megtérítését a Gazdasági Felügyelőség útján elszámolással eszközli a földművelésügyi miniszter.

Természetesen ez az összeg, amelyet a földművelésügyi miniszter engedélyezett, nem elégséges, ezért újabb póthitelt kértek egy városi, mint a vármegyei közigazgatási bizottságok a Gazdasági Felügyelőséggel egyetemben. Azt kérték, hogy még egyszer annyira emelje fel a miniszter a hitelt.

A kontingenst most állapítják

meg. Előreláthatólag Debrecen városra 30-35 vagonnak megfelelő hitelt kap.

Az igénybevételnek két formája van.

Vagy készpénzt kapnak, vagy természetben veszik ki a vetőmagot.

Azok, akik nemesített magot akarnak beszerezni, kiállítják a váltót, az OKH pedig kiutalja tagjai részére a vetőmagot. Aki nem tagja az Országos Központi Hitelszövetkezettnek, előbb legalább egy részjeggyel taggá kell, hogy legyen, mert addig így vetőmagot nem kaphat. Azonban az is lehetséges, hogy kivessék a folyósított hitelt készpénzben s azután ott szerzik be a magot, ahol épen akarják.

A minisztertől 230 vagon vetőmagot kértek, azonban csak 89 vagonnak megfelelő hitelt kaptak az igénylők.

A leirat megérkezésekor a Gazdasági Felügyelőség nyomában megkezdte az adminisztratív munkát, úgy, hogy az egész akciót igen rövid időn belül lebonyolítják.

A három és félmilliárdnyi hi-

A népszövetségi főbiztos jóváhagyta a kormány építkezési programját.

Tegnap a népjóléti tárca beruházásait fogadta el, ma a földművelésügyi és a kereskedelemügyi tárca kerüli sorra. A legrövidebb időn belül kiírják az építkezési pályázatokat.

Budapest, aug. 11. Ma délelőtt nagyfontosságú értekezlet volt Smith népszövetségi főbiztosnál. A népszövetségi főbiztos ma délelőtt magához kérte a helyettes miniszterelnököt, aki Bud János pénzügyminiszter és Petrisevich Horváth Emil báró népjóléti államtitkár társaságában jelent meg a népszövetségi főbiztosnál. A ma délelőtti értekezleten a beruházási programnak azt a részét állapították meg, amelyet a legközelebbi időben a kislakások építésére fog fordítani a kormány.

Smith népszövetségi főbiztos teljes egészében magáévá tette a kormány építkezési programját és így immár semmi sem áll útjában annak, hogy a kislakások építésére vonatkozó terv kiadassék és a legrövidebb időn belül kiírassanak az építkezési pályázatokat is.

Az építkezési program első tétele

télel Debrecen, Püspökladány, Nádudvar (ez utóbbi kettő az egész mennyiségnek majdnem 40 százalékát igényelte), továbbá Tiszacségy, Egyek és Balmazújváros kapnak.

Volt még két igénylő város: Hajduböszörmény és Hajdúszoboszló, ezek azonban a kijelölt határidőn túl adták be kérésüket, tehát őket nem vehették figyelembe. Részükre póthitelt kérnek a földművelésügyi minisztertől.

A Gazdasági Felügyelőség a mai nap folyamán szétküldi a községeknek a rendelet másolatát. A vetőmag, illetőleg a hiteligénylők névsorát nyolc napon belül kell beküldeni azokról a hitelképes egyénekről, akik hitelre szorílnak. Ezt a névejegyzéket a Gazdasági Felügyelőség jóváhagyja és azután megküldi az OKH-nak, ami után két-három hét leforgása alatt mindenki megkapja a vetőmagot. A Feszterzésnél is segítségére van a gazdáknak a Gazdasági Felügyelőség, amennyiben, ha hozzá fordulnak, közli a legkedvezőbb ajánlatokat, a melyek a vetőmagra vonatkozólag a felügyelőségnek befutottak.

Ujabb terménycikkek tarifaleszállításáról döntenek pénteken.

Budapestről jelenti tudósítónk. A mezőgazdasági érdekképviseletek széleskörű mozgalmat indítottak a gyümölcsfélék, valamint egyéb, legfontosabb terménycikkek vasuti tarifájának leszállítása érdekében. Az állanavasutak igazgatósága méltányolta is a gazdatiszadalom kívánságait és hozzájárult a gyümölcsfélék szállítási díjtételeinek közel 50 százalékos redukciónál.

Az érdekelteket általánoságban kielégítette a MÁV. ezen elhatározása, azonban kérték a kereskedelmi minisztert, hogy a tarifaredukciót vigyék keresztül a többi terménycikkekre is.

A kereskedelmi miniszterium honorálta az érdekelteknek ezt a kívánságát és péntekre újabb ankétot hívott egyben, amelyen — információk szerint a mezőgazdasági cikkek egész sorának tarifamérséklését határozzák el.

Mérsékelni fogják a következő cikkek vasuti tarifáját: gabona, liszt, burgonya, tengeri, hagyma, káposzta és cirok.

Hogy a mérséklés százalékszerűen mekkora lesz, azt még nem határozták el véglegesen.

Az államvasutak igazgatósága a tarifaleszállításról így nyilatkozott:

— Most folynak a tárgyalások az újabb terménycikkek tarifális díjmérsékléséről. Hogy mekkora lesz a mérséklés és egyáltalán lesz-e, — erre vonatkozóan még nem nyilatkozhatunk. Ez a pénteki ankéton fog eldőlni, amelyen az összes érdekképviseletek részt vesznek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamaránál ugyancsak kijelentették, hogy a pénteki ankét fog dönteni a legfontosabb terménycikkek tarifájának redukciónáljáról.

Ertesülésünk szerint a tarifaredukció egész bizonyosan meg is fog történni.

Briand és Chamberlain tárgyalnak.

London, augusztus 11. Briand külügyminiszter tegnap este fél 8 órakor kíséretével Londonba érkezett. A Chamberlainnel folytatandó első megbeszélés ma lesz.

A Havas iroda jelenti: Ugy látzik, fennáll az a szándék, hogy még a nemzetek szövetségének közgyűlése előtt az érdekelt államok konferenciáját, Németországot is beleértve, előkészítsék.

London, augusztus 11. (Wolff.) Hivatalos közlés szerint Briand és Chamberlain délután fél 3-kor folytatják tanácskozásukat. A megbeszélés kielégítő módon halad előre és azokat holnap folytatják.

A debreceni nemzetközi sakk-torna második napja.

Dr. Nagy Géza fényes győzelme a párisi olimpiai amatőr világbajnok Mattison felett. Dr. Tartakow, Knoch, Steiner és Johner mesterek ugyancsak győztek. A mesterjelölt versenyben G. Réthy Pál megverte Apsaneket. Tovább folynak az elődöntő mérkőzések.

A két hetes nemzetközi sakkverseny második napja ismét újabb szenzációkat hozott és úgy a mester tornán, mint a mesterjelölt küzdelemben több meglepetés történt. A debreceni sakkzók a második napon is több értékes győzelmet arattak, dr. Nagy Géza, tanársegéd, a múlt évi torna győztese, pedig nem kisebb ellenfelet győzött le, mint Mattison, a párisi olimpiai amatőr világbajnok. A mesterjelölt küzdelemben a debreceniek öt mérkőzésben győztek, háromban pedig eldöntetlen eredményt értek el. — Nagy feltűnést keltett a fiatal budapesti sakkzónak, G. Réthy Pálnak a győzelme a rigai Absenek felett, aki a párisi olimpiáson az amatőr bajnokságban a második helyen végzett tavaly.

A sakverseny második napjának eredményeiről az alábbiakban számol be tudósítónk:

Mestertorna:

Knoch győz Grünfeld ellen. — Knoch nagyszerűen vezette a játékot. Megszakítás után Grünfeld nehez helyzetbe kerül, futót vesz, mire a partit feladja.

Szép győzelmet aratott Steiner (magyar) Brokes felett. Steiner a tal meglepi ellenfelet és végjátékjáték folyamán bravuros áldozattal meglepi ellenfelet és végjátékban bemattolja.

Mig Johner tegnap vereséget szenvedett dr. Nagy Gézától, addig ma jóval tuljászotta a különben szépen játszó Przepiorkát és megadásra kényszerítette.

A párisi Tartakow dr. Spitz-el mérkőzött. Egyenlő állásban egyenlő színű futár mellett a mérkőzés függőben maradt.

Ugyancsak függőben maradt a dr. Asztalos és dr. Vajda játszma is. Vajda szép nyitás után a játék közepéig előnyben van, egy gyalogfort szerez, végjátékban úgy látszik azonban a gyalog nem érvényesül. A játszmát 82 lépés után függőbe hagyják.

Havasi Kornél a jugoszláv Vukovich ellen győzött. A játszma folyamán gyalogot nyert. Bátya végjátékban, a vezér szárnyán, a szabad gyalog bevonult vezérnek, mire Vukovich feladta a küzdelmet.

Dr. Nagy Géza hétfői győzelme után, a tegnapi Mattisonnal való küzdelmét városszerte nagy érdeklődés előzte meg és a mérkőzés egész ideje alatt a közönség szoros gyűrűje vette körül a két kiváló mester élvezetes versenyét. A játszma a debreceni sakkzók diadalmára és a debreceni közönség örömeire dr. Nagy Géza győzelmével végződött.

Nagy Géza a játszmában az ugynevezett Maróczy-féle variánst játszotta, a francia védelemmel és annak változataival. A rendkívül nehéz és bravuros játékmodorra aztán olyan előnyt szerzett, hogy a világbajnok Mattison a 23-ik lépés után feladta a játszmát.

Nagy Géza dr. ezzel a győzelmével nemcsak egy sulyos pontot szerzett, hanem játéktípusával hódolt az elhunyt Maróczy nagymester emlékének, aki annak idején New Yorkban ezzel a taktikával győzte le a világbajnok Laskert.

Az érdekes játszmát teljes egészében alább közöljük. Világos: Mattison, sötét: dr. Nagy Géza. — Lépések:

1. e4, e6, 2. d4, d5, 3. Hc3, Fb4, 4. Vg4, Kf8, 5. e5, e5, 6. a3, Va5, 7. Fd2, ed4, 8. Vd4, Hc6, 9. Vd4, d4, 10. Hc2, Hc7, 11. Fb4, Hb4, 12.

o-o-o, Hbc6, 13. Hd4, Ve5, 14. Vh4, g5, 15. Hc6, Hc6, 16. Vh6×Vg7, 17. Vh3, Vf6, 18. Fb5, Hd4, 19. Vc3, e5, 20. Vc5×Kg7, 21. Be1, Ff5, 22. Ve5, Bac8, 23. Hb1, H×e2. (Világos feladja.)

A mesterképző verseny keddi fordulójában a debreceni sakkzók a következő eredményeket érték el:

Bocán vesz Waldoff (Bécs) ellen. Hajdu vesz Jakab (Budapest)

Rövidesen folyósítják a városok kölcsönét.

39 város kért kölcsönt. A vármegyék ma jelentést tettek a belügyminiszteriumnak a rendezett tanácsú városok hiteljéről.

A vidéki magyar városok kölcsönének ügye rövidesen döntő stádiumba jut. Mint megirtuk már, a kölcsönnek augusztus 7-én kellett volna a magyar kormány rendelkezésére állania. A kölcsön folyósítása tekintetében azonban egy kevés késelelemmel kell számolni, mivel 7-én, a jelzett időben még nem érkezett meg a kölcsön várva-várt részlete.

A késelelem azonban nem jelenthet hátrányt a városokra, amelyek rövidesen feltétlenül hozzá jutnak a kölcsönhöz. A pénzügyi kormány gondoskodik arról, hogy a városok a meghatározott időben meg is kapják a kölcsönüket. Összesen 39 város jelentette be igénylését a kölcsönre.

A kölcsön egyes részleteit aszerint állapítják meg, hogy az illető város mekkora adóbevételekkel ren-

ellen. Krivos dr. és Ternyák remivel végeznek. Kulesár győz Rác (Budapest) ellen. Hausner dr. nyer Kurticska (cseh) ellen. Torma vesz Gulácsival (Nagy tétény) szemben. Kulesár remire végez Kolozsszal (Miskolc). Reichard vesz Heim (Budapest) ellen. Dr. Barabás vesz dr. Baloghhal szemben. Dr. Bay felett győz Krénosz (Bpest). Weinstock nyer Van Veld ellen. Soltész remivel végez Schaffal.

A sakkverseny holnap délelőtt 9 órakor folytatódik, amikor a mestertornán a következő párok mérkőznek. 1. dr. Asztalos—Knoch. 2. Vukovich—dr. Vajda. 3. Johner—Havasi. 4. dr. Nagy—Przepiorka. 5. Prokes—Mattison. 6. dr. Seitz—Steiner. 7. Grünfeld—dr. Tartakow.

Mint értesülünk, a vizsgálatnak feltétlenül eredménye lesz s az első nemcsak bírói, de közgazdasági körökben is élénk érdeklődéssel tekintenek.

Erdély ünnepli a kilencvenéves Ferenc József unitárius püspököt

Kolozsvár, augusztus 11. Jelentős ünnepe volt a tegnapi vasárnapon a világ unitáriusainak. Ferenc József püspököt ünnepelték abból az alkalmából, hogy tegnap töltötte be kilencvenedik évét. Az ünnepelésből nemcsak az unitárius egyház, mely az ősz püspök tiszteletére külföldi reprezentánsait is elküldte Kolozsvárra, hanem az egyházfő püspöki székhely város: Kolozsvár is kivette a részét.

De az unitáriusok örömeiben osztozik az egész erdélyi magyarság, a mely törhetetlen energiájú, puritán vezérrel tisztelt Ferenc Józsefben.

A jubiláris istentiszteleten Józán Miklós budapesti püspöki vikárius mondott ragyogó szárnyalású beszédet. Rengeteg üdvözlő irat érkezett Amerikából. A 90 éves püspök friss testi és szellemi erőben érte meg a nyolcvan napot.

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma augusztus 11-én csökkent.

Budapest, augusztus 11. A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma az augusztus 7-iki állomány szerint a július 31-iki állománnyal szemben 63.7 milliárd koronával csökkent. A jegyforgalom csökkenése főképpen a zsró befizetésekre vezethető vissza. Mig az állami zsró számokra 224.1 milliárd korona folyt be, addig egyéb számokra 26.6 milliárd korona folyósított. Ennélfogva a zsró állomány 197.5 milliárddal emelkedett. Ugyancsak 43.7 milliárd koronás emelkedést mutat az ércéskészlet a devizák és valuták beszolgáltatása révén.

Az elmúlt üzleti héten 49.8 milliárd koronával haladták meg a váltóbenyújtások az esedékességet. Az egyéb követelések 46 milliárd korona és az egyéb tartozások 5 milliárd koronát tüntetnek fel. Az államadósság törlesztésére 843 millió korona befizetés történt.

Benicky Ödön ügye.

Benicky Ödön szabadlábrahelyezési kérelme — mint jelentettük — néhány napi késedelmet szenved, — mert minden valószínűség szerint törvényszéki orvosok vizsgálják meg, hogy hivatalos jelentést tegyenek egészségi állapotáról. Benicky védői — mint közöltük — száz millió korona óvadékot ajánlottak fel biztosítéki összeg gyanánt, amelyet Benicky családja bocsájt a védelem rendelkezésére. Arra számítottak, hogy ezt az összeget a vádtanács is elegendőnek tartja Benicky személyes körülményeire való tekintettel a szabadlábrahelyezés óvadékaul. Az utóbbi napokban Pallavicini György örgróf ismételtén meglátogatta Benicky Ödönt a Markó-utcai fogházban, bentjárt nála ma is, tegnap is és a fogházgondnoki szobában hosszasan elbeszélgettek egymással. E magánbeszélgetés semmi összefüggésben nincs a Benicky-füle ügyvel.

Olaszország megfizeti amerikai adósságot.

Róma, augusztus 11. Az olasz pénzügyminiszterium bizottságot küldött ki Olaszország fizetőképességének megállapítására. A bizottság fogja összegyűjteni azon adatokat, amelyek szükségesek a szeptember második felében meginduló olasz-amerikai adósságrendező tárgyalásokhoz.

Olvassa lapunkat!

Hová lett a debreceni Hungária Hengermalom tizennégy vagon buzaja.

Megindult az új vizsgálat.

Ez év tavaszán nagy port vert fel Debrecenben, amidőn a Hengermalom igazgatósága 14 vagon buza hiányt fedezett fel a saját telepen. Több napon át erélyes vizsgálat folyt, de pontosan nem lehetett megállapítani, hogy a malomban kinek a kezén sikkadt el közel 600 millió koronát meghaladó nagytétel.

Az ügyvel kapcsolatban Balla Zoltánt, a malom üzemvezetőjét előzetes letartóztatásba helyezték, mert az a gyanu merült fel, hogy része van a nagytétel hiány felmerülésénél. Pár napi vizsgálati fogság után a vizsgálóbíró Balla Zoltánt szabadlábra helyezte, mert bűnösségére vonatkozólag a vizsgálat semmi terhelőt nem tudott felhozni.

A vizsgálat azóta állandóan folyt. A vizsgálóbíró kirendelte Popovits Sándor hítes könyvszakértőt, ki három hétig vizsgálta a malom üzleti könyveit s bizony ez a vizsgálat kimutatta, hogy a könyvelésnél nagy hibák voltak, azonban ez a vizsgálat sem tudta kimu-

tatni, hogy ki hát ennél az ügynél a bűnös.

A sok-sok vizsgálatnak mindmáig semmi eredménye nem volt. Tegnap aztán dr. Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró megkezdte a malom személyzetének újból való kihallgatását. A tegnapi napon a malom munkásait, kocsisait hallgatták ki. Ezenkívül kihallgatták Weisz raktárnokot, Berkovits mázsamestert, de ezeknek valómása konkrét adatokat nem tudott terhelőleg felmutatni Balla Zoltán ellen.

A tegnapi vizsgálat már pontosan tisztázta azt, hogy a hiány jóval kisebb 14 vagonnál és ez is csak sulyban. Mert a 14 vagonnál kevesebb sulyhiány részben buza, részben liszt, részben rozs, részben pedig tengeriben forog fenn.

A kihallgatások még jó pár napon át el fognak tartani. Csütörtökön délelőttre van beidézve Balla Zoltán, míg péntekre Kardoss Dezső igazgatót és a malom cégjegyzőjét idézte be kihallgatás végett a vizsgálóbíró.

Ha férfi vagy! Végy férfi ruhát Gerőné! mert ott napvon időnyoron vásárolhat.

GERO ERNŐ férfi, fiu és gyermek ruha áruháza.
Debrecen, Plac ucca 69. szám (közvetlen Ujmann
tér szomszédos melletti).

Hajdudorog rendezett tanácsu város és a magyar görögkatholikusok hitéletének központja akar lenni.

Hajdudorog villanyvilágítást vezet be. — Az áramot a hajduböszörményi villanytelep fogja szolgáltatni. — A belügyminiszter még nem döntött a várossá való átalakítás telet. — Látogatás Ujhelyi Antal kanonoknál. — Krammer József főjegyző: Hajdudorog terveiről. — A község legöregebb embere.

Hajdudorog, augusztus 11. A Hajduság végtelennél látszó sikkja itt megszakad és a pompás rónán, fákkal gazdagon beültetve terül el a magyarországi görög katolikusok Mekkája: Hadudorog. A vasutalmástól tiszta cementjárda vezet az idegent előre. Pár száz lépés után a járda elkanyarodik, átvezet egy hatalmas térségen, azután befordul egy széles utcába, amelyet négy sorosan ültetett fák árnyékolnak, innen pedig tovább ágaznak és több kilométeren bekigyózzák az egész községet.

Réggel van. A toronyóra még nem ért el a nyolcas számhoz. Az utcán kevesen járnak. A dolgos gazdák már kora hajnaltól a határban vannak, csak néhány asszony jön a reggeli ájtatosságról és a hivatalnokok igyekeznek a hivatalba.

Amikor a község háza elé érnek, akkor üti a toronyóra a nyolcat. A csinos tiszta egyemeletes sárga épület méltósággal terpeszkedik el a gör. katolikus templom szomszédságában. Belépek az udvarra; két nagyhajszu magyar fát fűrészel. Ránköszöntenek:

— Addjon Isten jó reggelt!

— Addjon Isten! — válaszoltam.

Mikor kezdődik a hivatal?

— Nyolce órákor — válaszol az egyik.

— Hát a főjegyző ur mikor jár be?

— Benn van már a főjegyző ur kérem szépen — szól a nagyobb bajszos.

— Hogy mikor jár be? A legkorábban — mondja a másik; ő sokkott az első lenni. Tessék csak az emeletre menni, most is bent lesz.

Hajdudorog terveiről.

Végig megyek a földszint folyosóján, az ajtók kinyílnak, becsapódnak, az emberek jönnek-mennek, a hivatalnokok már bent vannak hivatalaikban és folyik korán reggel a munka. Benyitok a főjegyző szobájába; pár pillanat alatt tul vagyok a bemutatkozáson és már kérdéskérdőm Hajdudorog ügyes-bajos dolgai felől.

Hát bizony van ügyünk s van bajunk is — válaszolja Krammer József főjegyző ur. — Az ügyeket csak elintézzük mi, de a bajokon nem mindig tudunk segíteni. A község tanácsa megérti egymást és ha terveink kivitele csak rajtunk múlna, úgy Hajdudorog már sok mindent megvalósított volna. Terveinknek és törekvéseinknek azonban olyan akadályai vannak, amelyek nem a községen múlnak s így aztán legjelentősebb terveink, mint például a rendezett tanácsu várossá való átalakítás — késnek, vagy mint a gör. kath. püspöki székhely felállítás és az ezzel kapcsolatos hitéleti intézmény felállítás, — a megvalósulás homályába merülnek.

— Terveink közül egyelőre csak a villanyvilágítás bevezetése áll a megvalósulás előtt. — Októberben minden valószínűség szerint Hajdudorogon meg lesz a villanyvilágítás. A villamos áramot a hajduböszörményi villanytelep fogja szolgáltatni, ahonnan 16 kilométeres uton vezetjük Hajdudorogra az áramot.

— A villanyvilágítás bevezetése ügyében most folynak a tárgyalások és a hajduböszörményi villanytelep tulajdonosával: a Ganz gyárral a képviselőtestület előre láthatólag meg fog egyezni. A villanyvilágítás bevezetése ugyanis különösebb terhet nem jelent a községre. Kölcsönre sincs szükségünk, — mert a Ganz gyár, hiteloz a község-

nek, illetve vállalkozik arra, hogy bizonyos törlesztési feltételek mellett villanyvilágítást vezet Hajdudorogra. A beruházási költséget könnyen fogjuk fedezni, hiszen ez idő szerint pótlódó nincs és a községnek magának is van 1500 hold földje.

Késik Hajdudorog várossá átalakítása.

— Amilyen könnyen oldjuk meg a világítás kérdését — folytatja a főjegyző — olyan nehezen valósul meg egy régebbi tervünk; Hajdudorognak rendezett tanácsu várossá való átalakítása. Ez a késés azonban nem rajtunk múlik. A község képviselőtestülete, mintegy három évvel ezelőtt, egyhangulag, — semmi áldozattól vissza nem retentve — mondta ki a várossá átalakulást; az ügy aztán felkerült a belügyminiszterhez, de a legfelsőbb fórum még nem döntött Hajdudorog várossá alakulásának kérdésé-

Hajdudorog legyen a magyar görög katolikus hitélet központja.

Hajdudorog kifejezetten görög katolikus község. A 13,000 lakosnak nagy többsége, mintegy 10,000 lélek görög katolikus vallású. Ez az uralkodó többség aztán kirajzolja a község karakterét és irányt szab a község törekvéseinek. Hajdudorog körög katolikus lakossága izzó akarással évtizedek óta arra törekszik, hogy a magyarországi görög katolikusok hitéletének központjává Hajdudorogot tegye és itt összpontosítsa mindazokat az intézményeket, amelyek az intenzív hitélethez szükségesek. Több mint egy félszázadja indult meg ez a mozgalom és az 1863-iki és az 1868-iki hajdudorogi országos görög katolikus kongresszusok, a magyar nyelvnek a liturgiában való kötelezővé tételén, valamint a naptáregyesítésen kívül, elsősorban a hajdudorogi püspökség felállítását követelték.

A hajdudorogiak évtizedes munkájának gyümölcse 1912-ben megérte és a Christi Fidelis Graeci kezdetű pápai bulla, valamint a királyi kézirat megengedte a püspökség felállítását. A hajdudorogi görög katolikusok hallatlan örömmel fogadták a püspökség felállítását és a legmesszebbmenő áldozatokat hozták meg. A püspökség céljaira 66 hold földet szavaztak meg, azonkívül válalták a kanonoki lakások felépítését. Hajdudorog azonban még sem lett püspöki székhely. A kinevezett püspök előbb Debrecen-

ben. Pedig a késés további terveink elé gördít akadályt. Amíg a belügyminiszter döntése nem érkezik meg, addig stagnál Hajdudorog élete, mert a képviselőtestület semmi olyan beruházást nem akar tenni, amely Hajdudorognak, mint nagyközségnek a céljait szolgálja. Az pedig, hogy városi beruházásokat kat eszközöljünk, még korai. Nagyon fontos volna tehát, ha a belügyminiszter döntése minél előbb megtörténne.

— Hajdudorognak különben erre történelmi jogcime is van, mert Hajdudorog a multban már város volt és csak 1889-ben fejlődött vissza nagyközséggé.

A szíves felvilágosítások után elbucusztam a főjegyzőtől és elindultam, hogy a hajdudorogiak másik nagy sérelméről, mondhatni legeslegnagyobb érdeklődéssel kísért mozgalmáról, a görög katolikus püspökség kérdéséről informálódjam.

be tette székhelyét, majd Nyiregyháza, az alapítólevélben kikötött püspöki székhelyet pedig egészen elejtette.

A hajdudorogiak azonban még ma is kitartanak törekvésük mellett és a püspöki székhely gondolatáról nem mondtak le.

Látogatás a pébánosnál.

A délelőtti napsugár még nem kapaszkodott tulságosan magasra az égen, az öreg templom hatalmas tornya széles árnyékot vet és becézve óvja a templomudvar még harmatos zöldjét. A parochia csinos, modern földszintes L-alakú ház, amelynek sarkában, az udvar felé nyitott terrassa van. Amikor belépek, itt ül a főtisztelendő, Ujhelyi Antal kanonok ur, a hajdudorogi plébános. Arcának vonásai nemesek, rövidre vágott haja ezüstszürke és elegáns, kemény tartása nem árulja el életkorát. A fekete szalonruhában, magas papi melényben imponáló megjelenés és már külsőben reprezentálja azokat a törekvéseket, amelyekért a magyarországi görög katolikusok küzd és amelynek Ujhelyi Antal kanonok a legrégebbi harcosa.

— Igen, az a célunk — válaszolja kérdésemre — hogy Hajdudorog legyen a magyar görög katolikusok hitéletének központja. A püspöki székhelyért csaknem ötven éve küzdök, de úgy látszik ezt már én nem

érem meg. Hajdudorog nem lett püspöki székhely, pedig ezt kérte már 1896-ban is az a nyolcvan tagú küldöttség, amely Budapestre utazott a püspökség ügyében, ezt kértük 1900-ban, amikor XIII. Leó pápához zárandokoltunk és e kérésünk teljesítését hangsúlyoztuk, — 1912-ben, amikor a püspökség felállításának engedélyezése után Jankovits akkori kultuszminiszternél tisztelegtünk.

— Azt akartuk, hogy a magyar görög katolikusok hitéletének Hajdudorog legyen a központja, — mint ahogy például a román katolikusoké Kalocsa, a reformátusoké Debrecen és az evangélikusoké Nyiregyháza. — Kár, hogy nem Hajdudorog a püspök tényleges székhelye, mert ez a tény az ország legjelentékenyebb görög katolikus községének nagy szomorúságot okoz.

A falu nagyapja.

A parochiáról jöttömkor szóba elegyedek egy atyafival és a község más nevezetességei felől érdeklődöm.

— Nincs itt semmi nevezetesség uram — mondja az atyafi.

— Semmi, semmi?

— Semmi, ha csak a mult vasárnapi Istvánfürdői verekedés nem az, amikor a Papp Józsit, meg a Janit, meg aztán a Bába Sándort alaposan helybenhagyták. Cifra egy verekedés volt. Az egyik Papp gyereknek majd kiverték a szemét, a másiknak meg az ujjait is elrágatták.

— Hát ez bizony nem annyira nevezetesség, mint inkább egy jó nagy verekedés — mondom. — Egyébb semmi sincs?

Közbe elindulunk és letérünk a református templom felé. Az atyafi kérdéseimre motyog egy-két szót, aztán hol hallgat, hol hümmög. — Kis melléuccába érünk, itt nincs járda és egy nagy töcsa csaknem elzárja utunkat. Valahogy átviekkélek rajta, az atyafi is. Jó pár száz lépést tettünk meg a község fő uccájától.

Egy pöttömnyi fiúcska bömböl az utca porában, a nagy kerek könnyek szaporán gördülnek barnára sült kis pufók arcoesekáján és poros kezével szürke foltokat mázol a jobb és balfelére is.

— Mi bajod van kisfiúcska — kérdezem.

A pöttömnyi legényke csak tovább bömböl.

— Mi a neved?

Egy pillanatra elakad a sirás, Jancsi... — válaszolja és tovább szepeg.

— Hol lakol?

— A „nagyapá” mellett.

— Hát a nagyapá hol lakol?

Gyere elviszlek hozzá.

Kézen fogom és a kisfiú vezet. Egy kapun csinos udvarba lépünk, ahol egy fiatal menyecske fogadja a pöttömnyi legénykét. Szólják, hogy miért kószál és a tekintély kedvéért gyengéden kipercolja a kis nebuló nadrágját.

— Nagyapja, nagyanyja — kiáltja a kis Jancsi.

— Hol van a nagyapja — kérdezem én.

— Nincs ennek nagyapja kérem, régen meghött, az Isten nyugosztalja, hanem csak a „Gyuri bácsi” hívja úgy, a Görög Gyuri bácsi, aki van már vagy 90 éves és az egész falu gyermekei „nagyapának” hívják. Itt lakik a szomszédban ez a „nagyapá”.

A kilencven éves custóza hős.

— Adjon Isten, — köszönök be a szomszéd kapun. Itthol van-e Gyuri bácsi?

— Én vagyok az, válaszol egy fűrgő öreg gazda.

Barátságos paróliázást eszünk, bevonulunk egy kis szobába és Gyuri bácsi beszél életének nyolcvannyele esztendőjéről, leginkább azonban ifjú éveiről, a katonaságról, a bajonetról, meg a csákoról,

Debreceni könyvnyomdászok

Táncestélye

az „Arany Bika” dísztermében.

Elsőrangú műkedvelők fellépése.

15.

Legyek előre várhatók Szabó Dezső hírlapírásnál Piac- és Kossuth-u. sarok

az olasz háborúról, Vicenzáról, Veronáról, a régi 39-es bakákról, majd Custozáról, ahol 1866-ban olyan vitézül harcoltak a hajdume gyei fiuk.

— Nagy hegy volt az, csak négy kézláb tudtuk megmászni — mondja. Ott én is megsebesültem, egy talián a jobb lábamat keresztül szurta. De én még így is tovább harcoltam, mert a cugomat, melyet vezettem, nem akartam elhagyni.

— Itt van a helye — mutatja a talián — a taliánszuronynak. Én tihevertem és kutyabajom sincs, le vajjon az a talián hun van? Szívöböl nevet hozzá és folytatja:

— Jobban ismerem én Olaszországot, mint a tenyeremet. Mantuában volt a garnizon és hét évig jártam a talián hegyeket.

Egy kisfiúcska szaladt be a szobába és lelkesedve újságolta:

— Nagypapja... nagypapja... két szekér gyűtt, buzsát hozták.

— Jó van na, majd lerakják.

— Unoka — kérdem.

— Ez nem, van pedig vagy húszöt s mivel a sok apróság nagy ipának hív. hát a falu összes gyermekei úgy szölitának.

Görög Demeter nevezetes és híres szöloje.

Hosszan beszélgetek még ezután az öreg Gyuri bácsival, aki híres, nevezetes familia leszármazottja. Mint mondja — az ő nagybátyja volt az a Görög Demeter, aki Bécsben „aranygyapjas vitéz” volt és olyan okos ember, hogy a királyt is nevelte. Sok kincse és nagy gazdasága volt és olyan szölohegye, amelyet a királyok is megcsodáltak. Ennek a szölohegynek csaknem minden tökéjét, más helyről hozatta és olyan földbe ültette, amelyben otthon termett. Mikor meghalt, ezt a világszép szölot a királyra hagyta.

Delet kondított az öreg torony nagyharangja, a nap aranykévéje lefelől sugározta fényét a földre. Elköszöntem a falu „nagypapjától” és elindultam az állomás felé.

Ujfalussy Gyula.

Szigetvár mellett kőkorszakbeli leletre bukkantak.

Pécs, aug. 11. Szigetvárról jelentik: Az egyik közelfekvő helyiség határában ásás közben kőkorszakbeli leletekre bukkantak. Több urnát találtak, amelyek finom művi girlandokkal voltak díszítve, azonkívül rengeteg kőkorszakbeli főzőedényt. Miután tovább ástak, egy mesterséges barlangra bukkantak. A barlangba tegnap még nem tudtak bejutni, ma azonban már teljesen szabadá teszik az utat. A szakértők véleménye szerint a talált urnák és főzőedények a kőkorszakból származnak.

Vitán László dr. továbbra is fogságban marad.

A vádtanács elutasította a szabadlábra helyezést.

Mint ismeretes, dr. Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró dr. Vitán László banktisztviselőt, aki legutóbb az Alföldi Takarékpénztár kárára 245 millió koronát sikerkasztott — előzetes letartóztatásba helyezte. Vitán László dr. az előzetes letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen védője, dr. Aczél Jenő ügyvéd útján fellebbezést jelentett be a kir. törvényszék vádtanácsához.

Tegnap délelőtt foglalkozott a vádtanács a fellebbezéssel és a fellebbezést elutasította. E szerint dr. Vitán László továbbra is az ügyészégi fogház lakója marad.

Egyébként dr. Vitán szüleinek meglátogatására dr. Erdöss igazgató Nagyváradra utazott, ahonnan tegnap érkezett vissza. Mint értesülünk, a szölokkal tárgyalt dr. Vitán ügyéről, melyben a jövő hétre várnak pozitív fordulatot.

A debreceni bőriparosok tanulmányozhatják a mezőhegyesi bőrgyárat.

Hogyan kell jó és versenyképes bőrt előállítani.

A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett Debrecen város tanácsához, melyben arra hívja fel a tanács figyelmét, hogy a hazai bőrgyártó iparosok már régebben panaszkodtak, hogy az országban sok helyen az állati nyersbőröknek a fejtése és kezelése kellő szakértelem és gondosság nélkül történik. Ezáltal tetemes értékek mennek veszendőbe, mert a rosszul kezelt bőrok rosszabb minőségűek a külföldi bőroknél. E miatt a hazai bőripar versenyképessége nagymértékben csökken.

A földmivelésügyi miniszter felhívja a városi tanácsot, közölje az

iparosokkal, hogy szemléljék meg a mezőhegyesi ménes-bőrgyárban követett helyes eljárást, mert ott sokat tanulhatnak.

Egyben a miniszter utasította a mezőhegyesi ménes-bőrgyár igazgatóját, hogy az ottani nyers bőrok helyes kezelésének tanulmányozás céljából odautazó iparosokat támogassa.

A városi tanács felhívja az iparosokat, hogy a helyes és versenyképes bőrgyártás elsajátítása céljából tanulmányuton keressék fel a mezőhegyesi bőrgyárat.

Pusztító vihar vonult végig Hollandián.

A vihar nemcsak anyagiakban okozott rettenetes károkat, hanem több emberélet is követelt. — A sebesültek száma igen nagy.

Amsterdam, augusztus 11. Wolff. Tegnap este és ma pusztító vihar vonult végig Hollandián. Az ország keleti részében valóságos ciklon ereje volt a vihar, amely a németalföldiek még sohasem láttak. Különösen nagy kárt tett Boreula, Didam, Domtiuchen, Oldenzál és Bengelo községekben, ahol sok ház elpusztult és a lakosság közül is sokan megsebesültek. Újabb jelentések szerint Geneter és Boreulo helyiségeket a szélvihar szinte egészen megsemmisítette. Eddigi megállapítás szerint itt négy ember meghalt és százan megsebesültek. A táviró és távbeszélőforgalomban szünet állott be. Emden és Berlin között csak kerülő uton tudtak összeköttetésbe lépni telefonon. Boreulo polgármeste-

re katonaságot hívott segítségül az ellakartási munkálatokhoz.

Amsterdam, aug. 11. (Wolff.) A ciklon, amely tegnap végigszáguldott Kelethollandián, újabb jelentések szerint sok községben óriási károkat okozott, néhány községet pedig egészen elpusztított. Zeelénd mellett hat halottat találtak. A sebesültek számát még nem lehetett megállapítani, de bizonyos, hogy meglehetősen nagy. A táviró és távbeszélő vonalak elpusztultak, sokáig tartott, amíg pontos híreket lehetett szerezni a katasztrófa arányairól és kiadós segítséget lehetett kérni. A vasutforgalom a szélvihar területén legnagyobb mértékben megállt, mert a sínek szétkapcsolódtak és több épület is romba dőlt.

A ref. gimnázium az I-V. osztályban párhuzamos osztályokat állít fel.

A jótéteményes kérvények felett holnap dönt a tanári kar. — Az évi tandíj prot. tanulóknak 400.000, másvallásuaknak kétszerese.

A debreceni középiskolákban általában évről-évre szaporodik a tanulók száma, de feltűnően nagy a növekedés a helybeli református gimnáziumban, ahová nemcsak a vidéki kisbirtokosok gyermekei öntölenek, hanem az oláhoktól elszakított területről is nagyszámúban jelentkeznek azok a szerencsétlenek, akiket az oláh kormány minden kulturát és humanitást lábba tipró eljárása kerget el onnan. A tömeges jelentkezések arra birták a tiszántúli egyházkerület elnökségét, hogy intézkedjék az V-ik osztály mellé is párhuzamos osztály felállításáról.

A jövő iskolai év elején, szeptemberben tehát az I-V. osztályban rendezetnek be a ref. gimnáziumban párhuzamos osztályokat. Azonban a jelentkező tanulókat

még így sem lesz képes befogadni és elhelyezni az intézet. Az első osztályba például annyira tolul a növendéksereg, hogy mindkét (a és b) osztályokban már az előjegyzés első napján betelt minden hely s azóta is száznál több jelentkezők ostromolják fölvetel végett az igazgatóságot és az isk. főhatóságot, amely ezen ostrom miatt nehéz helyzetben van. Miután az osztályok a múlt évben is, főként a felső fokon, túlszűfoltak voltak, már júniusban annyian iratkoztak be az intézet saját növendékei közül, hogy a szeptemberi beiratkozásra nagyon mérsékelt számban maradtak helyek, sőt az ötödik mellett még a VI. és VII. osztályok is elérték a törvényes létszámot.

A vidékről jövőek rendkívül nagy számban tódulnak az intézet inter-

nátusába és konviktusába. Néhány híján 300 tanuló folyamodott intézeti jótéteményekért, de főleg az internátusba való felvételért. A jótéteményekre beérkezett kérvényeket e hó 12-én bírálja el a tanári kar s az eredményt az igazgató pár nap múlva hirdeti ki az intézet előcsarnokában a fekete táblán s a vidéki tanulókat posta útján is értesíti.

A jövő évi iskolai díjakat máj megállapította a kollégium gazdasági tanácsa s olvashatók az intézet hirdető tábláján *Évi tandíj prot. rendes tanulóknak: 400.000 korona, másvallásuaknak kétszerese. A mellékdíjak összege, mely alól mentesítésnek helye nincs, 224 ezer korona., testnevelési díj: 30 ezer korona.*

Az internátusban és konviktusban négy-négy díjfokozat van, u. m. *internátus: I. díjfok évi 34.000 korona, II. díjfok 136.000 korona, III. díjfok 225.000 korona, IV. díjfok 850.000 korona; Konviktus: I. díjfok évi 424.000 korona, II. díjfok 1.360.000 korona, III. díjfok 2.552.000 kor., IV. díjfok 3.740.000 korona.* A tanulók beírása, amennyiben azt a törvényes létszám és a hely még engedi, szeptember 1-8. napján történik, még pedig 1-5. napján prot., 5-8. napján bármely vallású jelentkezők felvételre.

A Csokonai színház régi karmestere meghalt.

Rövid, szűkszavú táviratban jeleztek Budapestről, hogy Orbán Árpád 60 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt.

Orbán 25 évig Krecsányi színtársulatánál működött mint karmester. Kiválóan képzett zenész volt, akinek mesterei Erkel Ferenc és Liszt Ferenc voltak.

Orbán Árpádra, aki hosszú időt töltött a Csokonai-színháznál, bizonyára sokan emlékeznek a debreceni színházkedvelők közül.

Lédeyerné szeretné látni urát.

Budapest, augusztus 11. A büntető törvényszék által halálra ítélt Lédeyerné Gusztávné néhány nappal ezelőtt sürgősen magához kérette védőügyvédjét, Lévi Tibor dr-t, a kit rimánkodva kért arra, hogy esz közölje ki, hogy sürgősen beszélhessen az urával, mert azt szeretné, hogy csak pár percre láthassa férjét és elbucszhason tőle, mert attól tart, hogy felakasztják a férjét, a nélkül, hogy ő arról tudna.

Az ügyvéd eljárta a budapesti ügyvédségen ebben az ügyben, ahol elvileg nem emeltek lényeges kifogást a találkozás ellen és így nincs kizárva, hogy a halálra ítélt házaspár még ezen a héten találkozhat egymással.

A hamis minősök után kűfődön is nyomoznak.

Budapest, augusztus 11. A rendőrség nemcsak idehaza, de a külföldön is kutatja a hamis milliós bankjegyek készítőjét. A nyomozás arra is kiterjed, hogy milyen uton és módon készültek el ezek a hamisítványok.

A rendőrség, mint értesülünk, — egy hamis milliós bankjegyet a Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátott és a Nemzeti Bank a pénzjegynyomda szakértőjének adta ki a bankjegyet annak megállapítása végett, hogy fotográfálás, vagy más módon készült a hamis bankjegy. A Nemzeti Bank már áttette a pénzjegynyomdához a hamisítványt és néhány nap múlva elkészül a részletes szakértői vélemény — amit majd közölnek a rendőrséggel.

Szűkezzem lapunkat.

Aszódi és Róth

divatáruhaza

ajánlja dusan felszerelt rakatárát, ugymint:

Szövetek	Grenadinok	Selymek
Epongek	Zefirek	Harisnyák
Batiztók	Vásznak	Kesztyűk,

és mindenféle rövidaru cikkeket.

Itény utáni olcsó lezárt árak. A Községi Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses számtól. — Tisztviselőknél külön 5% engedmény.

Hírek

MILYENIDŐ VÁRHATÓ:

Budapest, aug. 11. Meteorologiai intézet jelenti: Hazánkban derült meleg idő uralkodik, a hőmérséklet magasabb a normálisnál.

Időprognózis: Egyelőre változás nem várható, később nyugatról zivataros eső a meleg csökkenésével.

Szele György lelégy gyászja

Szele György református lelkipásztor sógoröjje, Tóth Mária, évezredes betegeskedés után tegnap este elhunyt. Temetése csütörtökön, aug. 13-án d. u. 5 órakor lesz a Kossuth-utcai templomban kezdődő gyászistentisztelet után, a Kossuth-utcai temetőbe.

Pákozdy alispán hivatalában. Pákozdy Sándor alispán tegnap reggel szabadságáról visszatérve átvette hivatalát. Az alispán szabadságát Trencséntelepén töltötte.

Eljegyzés. Dr. Ambrus Matild gyermekorvost, gyermekklinikai tanársegédet eljegyezte dr. Diczig Anjós kereskedelmi és iparkamara-i s. titkár. (Minden külön értesítés helyett.)

A népjóléti miniszter elrendelte a golyva gyógykezelését az iskolákban. A m. kir. népjóléti és munkügyi miniszter urnak 29899-1925 I. számú rendelete értelmében figyelemztetem a város lakosságát, hogy golyvamegbetegedés ellen védekezni lehet és pedig az igen olcsón beszerezhető „Jodostrumit” gyógyszer használatával. A használatra vonatkozólag szegény sorsuaknak az illetékes tisztviselők adnak felvilágosítást, kik a gyógyszert ezek részére díjtalanul is rendelkezik az országos betegápolási alap terhére, másoknak pedig bármely gyakorlóorvos. Felhívom a tanítótisztviselőket figyelmét arra, hogyha iskoláik növendékei közt golyvás gyermekek van gyanújuk, azokat a hatósági tisztviselők iskolai vizsgálatánál elsősorban mutassák be, hogy gyógykezelés alá vehetők legyenek. — Dr. Vásáry István polgármesterhelyettes.

Aszályt és jégkört szenvedett gazdák figyelmébe. Tekintettel arra, hogy a vetőmagkölesön kiosztása az aszályt és jégkört szenvedettek részére pár napon belül megkezdődik, szükséges, hogy mind az azok a gazdálkodók, akik azt igénybevenni akarják, a debreceni egyesületnél jelentésként be, hogy a kölcsön megszerzésére módot nyújthassunk az arra rászorult gazdáknak.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóbarátaink és ösmerőseink, kik felejtethetetlen jó feleségem temetése alkalmával, megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhítették, s abban velünk együtt osztoztak, csatládunk nevében is halás köszönetem nyilvánítom. Kovács Lajos.

Braun Zoltán szó nélkül fejbe vágta. Hirt adtunk arról, hogy az elmúlt esték egyikén Nagyházi Mihály bérkocsis egy sörösüveggel leütötte Braun Zoltán kereskedőt. Az ügyben megindult nyomozás megállapította, hogy Braun Zoltán csak rövid percekre ment be a vendéglőbe, hogy ott Berkesz Sándorral beszélhessen. A Berkesz társaságában levő Nagyházi Mihály aztán szó- és egyéb igaz ok nélkül rátámadt és fejbe vágta. Majd ezután Braun Zoltán a koreszmából eltávozott és a büntető feljelentést megfette.

Egy debreceni tanítóképezdei növendék halálos fejes-ugrása a Krasznába -- tréfából

Csizmadia Sándor ruhástól ugrott be Mátészalkánál a Krasznába és csak másnap reggel találták meg a holttestét a falutól 18 kilométernyire.

A szomszédos Mátészalka lakosságát szomorú szenzáció tartja izgalomban. Ugyanis egy fiatalember, névszerint Csizmadia István vasárnap este különös körülmények között belefutott a Kraszna vizébe.

Az esetről a következőket jelenti tudósítónk:

Mátészalkán vasárnap délután fél 6 órakor Madarassy mátészalkai főszolgabíró, Literáti földbirtokos, Csizmadia István debreceni tanítóképezdei növendék kíséretében csónakázni ment a Mátészalka melletti Kraszna vizére, melynek folyása tudvalevőleg sebes és telve van örvényekkel. A jókedvű társaság félórása csónakázhatott, mit a partról a velük jött hölgytársaság figyelt, amikor Csizmadia István talán hogy valami érdekesebb szórakozást nyújtson a parton álló hölgyeknek, hirtelen elhatározással ruhástól fejest ugrott a hideg és sebes Kraszna vizébe.

A csónakon lévők először nevetve majd megdöbbenve várták, hogy a virtuskodó fiatalember feje felmerüljön a vízből, azonban hasztalan, mert Csizmadia István nyomtalanul eltűnt. Madarassy főszolgabíró rosszat sejtve beugrott a vízbe, követte őt Literáti földbirtokos is, — ugyszólván életük kockázatával kétségbeesetten kutattak a vízbeugrott fiatalember után, de eredménytelenül.

A főszolgabíró azonnal bement a

községbe, ahol embereket gyűjtött, akik csákánnyal és csónakkal kuttattak Csizmadia István után. Közben felmerült az a verzió is, hogy a fiatalember kiugrott a partra és tréfából tetelt magát eltűntnek és jót mulat azon, hogy milyen lázasan keresik.

Közben teljesen beesteledett s a parton kutató emberek fáklákat s lámpásokat gyűjtöttek s ezeknek fénye mellett keresték a főszolgabíró vezetése alatt Csizmadia István holttestét.

A mátészalkaiak ugyszólván le se feküdtek vasárnap éjszaka, izgalommal várták az újabb és újabb híreket, sőt a falu lakossága két pártra szakadt, az egyik azt állította, hogy a fiatalember él, a másik párt, hogy halott.

A hétfői reggel aztán végleg eldöntötte a vitát, ugyanis hétfőn reggel megtalálták Csizmadia István megmerevedett holttestét a Mátészalkától tizennyolc kilométerre fekvő Vásárosnamény község határában.

Tehát a sebes víz 18 kilométerre sodorta a szerencsétlen fiatalembert. A nyomozás ebben az ügyben megindult, eddig már megállapították, hogy Csizmadia Sándor haláláért senki sem felelős s a fiatalember megmerevedett testéből pedig arra következtetnek, hogy görcsöt kapott az egyébként kiválóan uszó fiatalember s ez okozta halálát.

Timár Ilia, Budai Ilona, Vitézi Piroska

Szervezik a szinigazgató. Rendezőnek Remete Gézáért szerző d. et.

E hó végével már kaput nyit Kardoss Géza szinigazgató, de új társulatának összeállítása még nem teljes. A szinigazgató az elmúlt válságos színiévadban olyan hatalmas deficittel zárt, hogy e nagy deficitet kénytelen volt kabaré előadásokkal injektálni. Ezek sem hozták meg a hozzájuk fűzött anyagi sikert, pedig a kabaréirodalom s a kabaré művészet legjelesebbjeit hozta el a Csokonai színházba.

Eddig még egyrészt ezért, másrészt a zárszámadások miatt a szinigazgató nem foghatott bele a szervezés nehéz munkájába, de most már eze után vagyunk s a szervezkedés a legteljesebb erővel megindult. Már bizonyos, hogy a színházhoz Kardoss Géza kitűnő és neves operett-rendező szerződött le Remete Géza szeméjében, — aki Müller Mátyás karmesterrel előreláthatólag kitűnő előadásokat fog kihozni. A két név ugyanis ma vidéken, a maguk nemében, egyedül álló.

A direktornak nagy gondot okoz a primadonna és a bonviván kérdés megoldása. Előbbi szerepkörre

már-már három név került kombinációba. Szó van Budai Ilona, Timár Ilia és Vitézi Piroska szerződéséről. Ezekkel a tárgyalások még folynak.

A bonviván országos nevé lesz, de hogy ki lesz ez, még nem tudni, mert három neves bonvivánnal is folynak tárgyalások.

Az is bizonyosra vehető, hogy táncos szubrett szerepkörre is neves művésznőt szerződöttetett le az igazgató.

A tárgyalások körülbelül 15—20-ra érnek véget, úgy, hogy két hét múlva már kompletten fog állni a szinistársulat, mely sokkal jobbnak ígérkezik — a nevekből ítélve — mint az igazgató eddigi társulatai.

Halálhírek. Szomorú szívvel adjuk tudtukra barátainknak és jó ismerőseinknek, hogy hön szeretett férjem, szeretett édes apánk, fiam, f. hó 10-én, hosszas szenvedés után, 48 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz a zsidó temető halottas házából. Özv. Rothman Sándorné és családja.

Tollhegyről.

Déltájban történt, amikor is hihetetlen forróságokat küldött a nap a piac utcára, mely telve volt járókelőkkel. Irigyletem ezeket az embereket; az unatkozó emberek nagy irigységét éreztem velük szemben. Hogyne, hisz mindegyiknek volt valami célja, mindegyik előtt elvégzetlen munka vagy megjárando ut állt.

Elöttem két tanyai leányzó lépdelt nagy begyesen; kendő volt a fejükön, a testükön pedig sablonos paraszti ruha, a papucsok pedig nagyokat koppantak az aszfalton. Mindkettőjüknek kezében hatalmas tejeskanna volt; beszélgettek, éles ducás, jobbanmondva fitymáló hangon.

Az egyik: Na máma megint elpocsékoltam 15 liter tejet.

A másik: En is elpocsékoltam 12 liter.

Az egyik: A nagyságák nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy ez az újfajta rend sokáig fog tartani. Ha tovább is a piacon turkálnak bele a tejembe, akkor nem hozok be még egy fél kannával sem. Addig, míg a kisállomáson vizsgáltak, három kannával hoztam. Az egyik üres volt, oszt tudod a többit: most meg muszáj elpocsékolni a jó tejet. De nem fog ez sokáig tartani, aztán legalább egy nyavalyás kut lenne azon a piacon.

A másik: Mit érne az, ha kut volna; azok a vadak mindenbe beleítik az orrukát, de majd csak tulajárunk a kitanult fejükön.

Az egyik: Bizony tulajárunk.

En: Szegény háziasszonyok!

(Kikerüli.)

Páratlan érdeklődés előzi meg a debreceni nyomdászok Gutenberg ünnepélyét

Városunk ténckedvelő ifjuságát most a debreceni nyomdászok által az Arany-Bika dísztermében, folyó hó 15-én, szombaton (Nagyboldogasszony napján) tartandó nagyszabású Gutenberg ünnepély tart a izgalomban, amely mulatság — a páratlan érdeklődés után ítélve — fényes sikernek néz elé.

Az érdeklődés különösen nagy a budapesti Gutenberg Műkedvelőtársaság iránt, amelynek gárdájából a legjobb erők, számszerint heten jönnek le, hogy a debreceni közönséget egy estén a szórakoztassák és ezt az estét jóidőre leedhetelelné is tegyék.

MŰSOR: 1. Nyitány. — Játsza: Rácz Laci és zenekara.

2. Szavaltat. Előadja: Brunner Mancsi.

3. Vigjelenet. Előadja: Szalai Jani.

4. Dalok. Éneklő: Pajor Ida.

5. Gong. Dráma 1 felvonásban. Személyek: Niels Péchy János, Gerda, Szathmáry Mancsi, Larsen, Dorok József.

6. Szavaltat. Előadja: Várady Alfréd.

7. Háttérnéző. Énekes párjelenet. Játszák: Pajor Ida és Szalai Jani.

8. Hegedűszó. Játsza: Elsner Béla.

9. Temetés után. Monológ. Előadja: Szentesy Pál.

10. Nászutasok. Bohózat 1 felvonásban. — Személyek: A férj, Szalai Jani. A feleség, Brunner Mancsi. Hoteligazgató, Péchy János. — Rendező: Szalai Jani.

Műsor után tánc regaelia.

A lengyel kormány behozza a lialma

Bécs, aug. 11. A lengyel kormány betiltotta mindenféle árunak Lengyelország területére való bevitelét. A rendeletet a lengyel kormány azért adta ki, hogy a kitiltott német árunak más kerület uton való bevitelét megakadályozza.

NAPONTA FRISS TÖLTESÜ, JÉGBEHÜTÖTT

világos és barna

palackos sör

Csanak József K. R. T.

fűszer- és csemege kereskedésében
TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZAM

Strand fürdő.

Az elmúlt hét egyik napján ilusztris társaságban, városunk egyik vezető férfijának ajkáról olyan megjegyzések hangzottak el a nagyerdei uszodát illetően, hogy a jelenlevők a legteljesebb mértékben osztották az ide vonatkozó nézetét e kitünő férfijának. Most tehát nem a magam nézetének a megszívlelését kérem, hanem annak a társaságának, amelyek valálásközi alapon állva, öre volt és lesz mindenkor a tiszta erkölcs ápolásának és szíven viseli egy a leányok, mint a fiúk lelki és testi fejlődését. Tisztaban vagyok azzal, mennyire fontos a városi ifjuság edzése s milyen jó hatással van a felnőttekre, akik lázasan idegesek s leütköznek magukat az uszoda hideg vizében, de ehhez nem okvetlenül szükséges a strandolásnak ez a módja, amelyik egészen elhanyagolt nálunk. Szinte hallom a ki fogásokat, a Balaton mellett, a különböző tengeri fürdőkben ugyanilyen, sőt szabadabb formában történik a fürdőzés s még sem vész el a világ. Legyünk egy kissé tárgyilagosaok, a magyarnak nem volt még eddig természete a frivolitás. Ez mind külföldről származott, mint egyéb divat, amely veszélyezteteti az erkölcsöket, épen ezért ne ho nosítsuk meg, sőt idejében foglaljunk ellene állást.

Nálunk az volna a tulajdonképeni helyes megoldás, ha úgy osztanánk be az uszoda használatát, hogy külön napszaka állana rendelkezésére a férfiaknak és nőknek. Mert a túlszűfolt helyen bizony az ellenőrzés igen illuzórikus, sőt arra való, hogy némelyek ezt a maguk előnyére használják ki. De nemcsak a férfiak emelnek kifogást a mai rendszer ellen, hanem azok a nők, akik szívesen kimennének a strandra, ha nem ilyen módon szórazhatnának. Azután a fürdőruhák ugynevezett trikók helyett sokkal jobban megfelelnek a célnak a fürdőruhák. A trikó hozzáfeszül a testhez, mely így igaz, hogy a formákat domborítja ki, de ez ceppet sem előnyös még a vénszi terméteknél sem. A strandfürdőknek nem lehet más célja, csak az egészség ápolása, ami kötelessége mindenkinek, de ezt nem teheti senki az erkölcs rovására, melyben először a lélek s aztán a test betegszik meg. Kedves hölgyeim és uraim, az én jó falusi tekintetem szívesen nyugszik meg a napbarnított arcokon, de elfordul azoktól, akik mint felnőttek a fiatalok erkölcsét veszélyeztetik nagyon fogynakos vagy feszes trikóval takart testük mutogatásával. Nem tartom szerencsés ismerkedési helynek sem a strandot, de erre már most nem felelek, hogy miért, még pedig abban a reményben, hogy helyre ütök az eddig elkövetett hibát azok, akiknek épen módjukban áll, mert kötelességük is.

Falusi.

— Egy tolvaj, ki vitéz akart lenni. Rádi József az elmúlt északak egyikén az egyik tömegszállásadison buzta meg magát. Már késő es tére járt az idő, amikor Rádi fehérlő helyéről felkelt és a szobában békésen és mélyen alvók ruháiban köforászatni kezdett, miközben többek igazolójárait ellopta. Az egyik munkás azonban tetten érte Rádit és előállították a rendőrségre. Kihallgatásakor kiderült, hogy büntetve volt. Rádi a haretéket is megjárta és 14 kitértetést szerzett magának. Egyalkalommal megfo lyamodta a vitézi rendbe való felvételét, de épen büntetett előlétele miatt kérelmét elutasították. Rádit lefogták s ellene eljárásit indították.

A „Debrecezen”
telefon száma 789.

A La Manche csatornából ájultan rogták ki az argentinai uszóbajnoknőt.

London, augusztus 11. Szokatlan módon végződött miss Harryson argentinai uszóbajnoknőnek tegnapi kísérlete, hogy átussza a csatornát. Déli 12 órakor startolt a francia parton, este 7 óra 40 perckor pedig egyiptomi konkurense, Helmi uszóbajnok, aki ma akart vállalkozni a csatorna átussására és treniroz, — eszméletlenül találta őt a hideg vizben. Helmi hozzáuszott és ki akarta

menteni, de az uszóbajnoknő egész teste vastag zsiradékkal volt bedörzsolve, tehát kicsuszott kezei közül és az egyiptomi uszóbajnok csak akkor boldogult vele, mikor a kísérő gőzhajóról segítség érkezett. A két férfi azután kiemelte a vízből miss Harryson, átmentette a gőzhajó fedélzetére, aztán másfél órai élesztgetés után sikerült eszméletre téríteni.

Mosdó és mosóépületet állítanak fel a tűzoltó-laktanyában.

Roncsik tűzoltófőparancsnok beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben bizonyos kis költség engedélyezését kéri, a laktanyában végzett renoválási munka fedezésére. A műszaki ügyosztály még júniusban engedélyt adott arra, hogy a főparancsnoki lakást átalakítsák. Ezt a munkát befejezték s most festetni kell.

Szükséges még egy igen fontos építkezés elvégzése. Nevezetesen a tűzeseteknél és a gyakorlatoknál beszenyeződött nyomó-tömlőket

minden esetben ki kell takarítani. Különösen téli időben nagyon szükséges volna, hogy megfelelő mosó helyiség álljon rendelkezésre. Tulajdonképpen érdemleges építkezési költség nem volna, mert a földből kiszedett téglákból megcsinálnák az épületet, de a belső berendezésre 80 aranykorona szükséges. Ebben a helyiségben lesz a tűzoltó legénység mosdója is. A tanács a kért összeget meg is szavazta — mert a munka elvégzésére feltétlenül szükség van.

Az augusztus harmadiki vihar egy milliórdnál nagyobb kárt okozott a főváros ültetvényeiben.

Az augusztus 3-án országszerte és Budapesten is dühöngő orkán a székesfővárosban is — mint ismeretes — rengeteg kárt okozott. Igen számottevő az a károsodás is, mely az utcákon, tereken és ligetekben levő fák és ültetvények elpusztításával érte a fővárost. A székesfővárosi kertészeti igazgatóság most állította össze a statisztikát azokról a károkról, amelyeket a fővárosi ültetvényeken okozott a vihar. A kimutatás szerint az orkán összefőrt és megtépázott 1085 utcai és ligeti fát, 155 darabot pedig részben kitért, részben pedig gyökeres-

től kicsavart. Eltörött több ezer darab fatamasztó rudat is, továbbá rengeteg kárt okozott az apróbb növényekben is. A fővárosi tereken és ligetekben több mint 807 napszámos és 70 fuvaroskoesi dolgozott a viharkárok eltüntetésén, a kitért fák eltávolításán, illetve a megrongált növényzet és fák helyreállításán és kijavításán. A székesfővárosi kertészeti igazgatósága által benyújtott kimutatás szerint a viharkár, illetve annak helyrehozására felhasznált költség meghaladja a 117,000,000 koronát.

A budapesti őszi haszonállatvásár

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelte gazdaközönség figyelmét, hogy az Országos Tenyész és Haszonállatvásár telep intézőbizottsága az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel egyetemben az Országos Tenyész és Haszonállatvásár telepen az ősz folyamán haszonállatvásárt, baromfi és gépkijáratást rendez, amely szeptember 12—15-ig tart az Országos Tenyész és Haszonállatvásár telepen. A vásáron való részvételt augusztus hó 20-ig kell az Országos Tenyész és Haszonállat telep Intézőbizottságának (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) bejelenteni. — A vásárra felhajthatók: bikák, fejős tehének, jármos ökrök, növendék állatok, továbbá kanok, kocák, kosok, anyajuhok, kecskék, és fajbaromfiak. Hízott állatok és lovak a vásárból ki vannak zárva. A díjazással és sorsolással egybekötött baromfi kiállítását a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendez, az erre-

vonatkozó bejelentések és megkeresések tehát ehez az egyesülethez — (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) intézen dők. A vásárt és kiállítást a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület támogatásával segíti. A rendezőbizottság az utazási és szállítási kedvezményről is gondoskodik.

Tiszába fulladt államvasuti főfelügyelő.

Szeged, augusztus 11. Ma délután félhárom körül a szegedi esolnakázó egyesület előtt a Tiszába fulladt Lábass Endre nyud. magyar államvasuti főfelügyelő, a város uritársadalmának közismert tagja. Valószínűleg szívszélhűdés érte uszás közben. A segítségére siető klubtársai már nem tudták kimenteni. — Holttestét keresik.

Vásáry polgármester Zalaegerszegre utazik

A városok kongresszusának állandó bizottsága Zalaegerszegen augusztus 30-án ülést tart a szervezési szabályrendelet ügyében.

Az ülésre meghívót küldtek Debreceennek is. Valószínűleg csütörtökön határoznak a városi tanácsülésen, hogy ki vegyen részt a város képviselőletében az ülésen. Mint kongresszusi tudóstónak, Vásáry István dr. főjegyző, helyettespolgármesternek kellene elmennie, de ha ő akadályozva volna az utazásban, akkor mást jelöl ki a tanács.

A hónap végén megy a debreceniek küldöttsége a pénzügyminiszterhez.

A debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviselet értesítik a kereseti adó revíziójának elrendelése végett a pénzügyminiszterhez menő küldöttség tagjait, hogy a pénzügyminiszter, valamint Varga Imre államtitkár f. hó 20-ig szabad-ságra mentek, így a küldöttség felutazása csak f. hó 20-ika után történhetik meg. Ismételt felhívjuk azonban a kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy a küldöttségbe mentől többen jelentkezni sziveskedjenek. A küldöttség tagjait a felutazás napjáról külön értesíteni fogjuk.

Debreceen városa ezüst serleget ad a tiszti tennis-versenyre.

Néhány nap múlva, augusztus 13-án tartja meg a debreceni katonatiszti lawn tennis kör versenyét, mely nagyobbbszabásúnak ígérkezik.

A versenyre a város is ajánlott fel tiszteletdíjat, még pedig egy nagyon szép kinaezist-serleget.

A repülés áldozatai.

Oslo, augusztus 11. Wolff. A kijelori katonai repülőterén egy repülőgép, amely a meteorológiai intézet számára megfigyelő repüléseket végzett, tetemes magasságból a földre zuhant. Mindkét utasa életét veszítette. Az egyik utas Czalyagen, aki született svéd, 1921 óta norvég szolgálatban állott és legutóbb a bergeni meteorológiai megfigyelő intézetnek volt a vezetője. Amundsen észsarkai repülő repülése alkalmával ő vezette a Spitzbergákon azt a szolgálatot, amely az időjárás jelentésekről gondoskodott.

Róma, augusztus 11. Contocella repülőterén tegnap egy repülőgép leszállás közben a villamos vezető drótjaiba ütközött és lezuhant. A repülőgépen egy ismert repülőkapitány ült, aki kiugrott a gépből, de már nem menthette meg az életét, mert a gép rázuhant és megölte.

Nem volt bosszu műve az újpesti építési baleset.

Budapest, augusztus 11. A tegnapi halálosvégű, újpesti építési baleset ügyében az újpesti rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy a katasztrófa nem az elbocsátott munkások bosszuzálló munkája volt. Egyes jelek azt bizonyítják, hogy a tető lecsuszását bűnös módon idézték elő. Az őrizetbe vett Koch Máttyás, felelős ácsmester, mai kihallgatásán elmondta, hogy a szerencsétlenséget annak tulajdonítja, hogy valaki szándékosan meglazította a szerkezetet álló csavart. A balesetnek hivatalos megállapítás szerint 1 halottja, 2 súlyos és 19 könnyebb sebesültje van.

Elsőrendű kelennve-üzlet !!		Kardos László
LEANY és FIU INTEZETI előírás szerinti		Debreceen, Kossuth-u. 9.
Fehérneműek Paplanok, Matracok kőzen és rendelésre nagy választékban.		Alapítási év 1831.
Kiváló anyagok!	Szakzerű kiszolgálás!	Határozott árak!

Halálozások. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Eszter ref. 11 hónapos, Kádárüllő, — Biró Emma Mária ref. 1 hónapos, Erzsébet-u. 83., — Horváth Erzsébet ref. 4 hónapos, Csap-u. 89., — Beregszászi Emma Róza ref. 5 éves, Árpádtér 27., — Gál Irén ref. 5 napos, Reáliskola-u. 4., — özv. Sebestyén Miklósné Illés Zsófia ref. 66 éves, Szondi-u. 5., — Pásztor Juliánna rk. 21 hónapos, Tiszafüred, — Kis Lajos Zoltán ref. 4 hónapos, Demecser, — Szabó József rk. 19 éves, Győr, — Katz András izr. 2 éves, Pásti-u. 4., — Vadász Sándor ref. 29 éves, Késes-u. 44., — Figecky Lajos gk. 64 éves, Csillag-u. 38., Nagy Balint ref. 68 éves, Régiteglavető 3.

Születések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Tóricus József npsz., fiu Sándor, — Gréger Antal magánhivatalnok, fiu Miklós, — Major József állványozó, leány Erzsébet, — Cseresznyész József npsz., fiu József, — Drága Regina téglavetőnő, leány Klára, — Szilágyi Sándor kisbérő, leány Juliánna, — Antal József npsz., leány Mária, — Mudra József npsz., leány Erzsébet — Brázda János erdőtelepítő, leány Margit, — Schneider Ádám zene-főmester, fiu Ádám, — Schram József közműveségéd, leány Éva, — Herman János tanító, fiu Zoltán, — Nagy Ferenc molnár, leány Ilona, — Joga József kocsi, fiu István, — Szilágyi János erdőtelepítő, fia halva születet, — Bolha Ferenc — gazdálkodó, fiu Kálmán, — Harsányi Béla hivatalnok, fiu Béla, — Berecz Zsuzsanna háztartás, fiu Gábor, — dr. Ornstein Lajos orvos, leány Judit, Farkas János cipészegéd, leány Ibolya, Fele József államrendőr, fiu József, Major László timár, fiu Béla, Hajzer Mária háztartás, fiu János, — Fejszés M. nosóni, fiu József, — Kányási Sándor npsz., fiu Sándor, — Kósa Károly kocsi rendező, leány Margit, — Magyar Ilona háztartás, leány Mária, — Sebestyén Imre kovácsmester, leány Pifoska, — Kovács Juliánna házvezetőnő, fiu Gábor, — Kálló Ferenc népenész, fiu Ferenc — Arva József npsz., leány Erzsébet.

Mit hirdet ma az Ingóságkövetítő? (Hatvan utca 1. ref. pisz-pöki héraldja, az udvarban. Telefon: 11-99.) Mindenféle ipari és művészeti tárgyak, butorok közvetítése, vétele és eladása. Páratlan alkalmi vételek: gyönyörű vitrin-csészek, vitrinek, régi porcellánok, órák, antik, valódi bronz gyertyatartók, gobelinek, metszetek, művészi festmények, Kálmán szobrok és képek, terítők, dísz tárgyak, földgömbök, a Remekírók teljes sorozata, könyvtáraknak való könyvsorozatok, hat darab ebédlő-szék, valódi bőrhuzattal, 8-10 lóerős dínamó, nagy ablaktok spilettakkal, szőnyegporoló állványok, hat személyes porcellán és evőkészletek, hűtőruvgek és mindenféle ingóságok. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: vásznakat, kanavásznakat, érfiruhákat, futószőnyegeket, esikfelegnyőket, rézüstöt üstház-zal, sodronybetéteket, gyermek-kocsikat, gyermekágyakat, varró-gépeket, mindenféle székkeket, asztalokat, ebédlő-diványokat, hálókat, magános ágyakat, tornyos és asztal-nórokat, stelázsikat, egy lóra való löszerszámot és mindenféle ingóságokat. Jutányosan eladó egy 13 Hp benzínmotor esélőgarnitúrával. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debreczenben kizárólag az Ingóságkövetítőnél rendelkezhetők meg részletfizetésre is.

Bárány István nyerte Anglia gyors- uszóhajóversenyét.

Somfay és Szepes atléták után most egy uszónk Bárány István szerezte meg Londonban a büszke bajnoki címet. Bárány sportkarrierjének legfényesebb állomása az angol bajnokságokban elért gyönyörű sikere, aki a párisi Grand Prix elnyerése után most újabb dicsőséget szerzett a magyar névnek Angolországban indulását a legnagyobb érdeklődéssel talán a külföld várta mert kíváncsi volt arra, vajjon tényleg beigazolja-e a fiatal magyar uszó a róla terjesztett híreket. Ez Báránynak a legteljesebb mértékben sikerült is. Táviratunk a következőkben számol be Bárány sikeres szerepléséről:

London, augusztus 11. Bárány István (MESE) 55.8 mp-el Pycock (Polytechnich SE) előtt két yarddal megnyerte Anglia 100 yardos gyorsuszó bajnokságát. Harmadik Dickin (Penguin SC).

Az őszi forduló sorsolását vasárnap délután ejtette meg a kerület intéző bizottsága. A bajnokság őszi fordulóját ezek szerint már november elsején befejezést nyer. A sorsolás a következő:

Szeptember 6. BUSE-DTE, NyKISE-DKASE, NyTVE-Ny. Börös.

Szeptember 13. DTE-DKASE, DVSC-NyTVE, BUSE-NyKISE.

Szeptember 27. DEAC-BUSE, Ny. Börös-DKASE, DTE-DVSC, NyKISE-NyTVE

Október 4. DTE-DEAC, DVSC-BUSE, DKASE-NyTVE, Ny. KISE-Ny. Börös

Október 11. BUSE-DKASE, DTE-NyKISE, NyTVE-DEAC, DVSC-Ny. Börös.

Október 18. BUSE-NyTVE, Ny. KISE-DVSC, DKASE-DEAC, és DTE-Ny. Börös.

Október 25. DKASE-DVSC, Ny. KISE-DEAC, BUSE-Ny. Börös, DTE-NyTVE.

November 1. DVSC-DEAC. November 8. DEAC-Ny. Börös.

A Rothmann-féle serlegmértőzések a szombat-vasárnapi kettős ünnepn folytatódnak. Szombaton a DTE-DEAC, NyKISE-DKASE, vasárnap a DEAC-NyKISE és a DTE-DKASE mértőzések kerülnek eldöntésre.

Az értéktőzsde irányzata tartott, a termény- tőzsdén a buza és rozs olcsóbbodott.

A mai tőzsde megnyitásánál szilárd irányzat érvényesült, annak ellenére, hogy ugyebár, mint Berlinből lanyha tőzsdei irányzatot jelentettek. A forgalom azonban nem volt nagyarányú és a bankok nem vettek részt az üzletben. A hangulat mindazonáltal bizakodó volt és mindvégig az is maradt, bár a tőzsdei második felében a külföldi lanyhaság hatása már érezhető volt. Általában megállapítható, hogy hiába minden bangu-latkeltés, áru nincsen a pesti tőzsdén és amint valamely értékpapirt fokozottabb mértékben kezdik keresni, az árukinálat nyomban megszűnik és csak magasabb árfolyamokon lehet szerezni.

A zárlat valamelyest gyengült, a forgalom pedig minimális volt. Az utótőzsdén az irányzat kisebb mértékben javult és a záróárfolyamokhoz képest egy-kétezer koronás árfolyamnyereségek mutatkoztak

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén gyengébb irányzat érvényesült, amely egyrészt az amerikai gabonátőzsdéről lanyhább irányzatot jelentő híreknek, másrészt a napról-napra jobb termésjelentéseknek tudható be. A forgalom nem volt nagyarányú. A rozs forgalma valamelyest hanyatlott, az irányzata is gyengült. A ta karmányfélék piacán általában tartott az irányzat. A zab irányzata egy árnyalattal gyengébb és az ára 5 ezer koronával olcsóbbodott is. A tengeri forgalma változatlanul vontatott. A magpicaon tartott irányzat mellett lényegtelen volt a forgalom. A lisztpiacon változatlanul szilárd irányzat mellett az árak a tegnapiak maradtak.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 390-392.5, egyéb 385-387.5, 77-es tiszavidéki buza 395-397.5, egyéb 390-392, 78-as tiszavidéki buza 397-400, egyéb 392-395, rozs 297-302, tak. árpa 275-280, sörár-

pa 300-305, új zab 270-280, 6 zab 370-380, tengeri 265267, repce 545-555, korpa 200-202.

Zürichi zárlat.

Páris 2407, London 2501, Newyork 515, Brüsszel 2330, Milanó 1850 Hollandia 208.10, Berlin 122, Bécs 72.50, Szófia 375, Prága 1525, Varsó 95, Budapest 72.55, Belgrád 925, Bukarest 270.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári maradvány 1140, érkezet 270, eladatott 110. Zártvásárra érkezett 99, eladatott 80. Árak: zsirsertes, fiatal nehéz 17-19.5, nehéz 21-23.

SZÍNHÁZ

A mozgószínházak műsora:

Vígyszínház: Beregi Oszkár főszereplésével: Szép asszony négy éjszakája, mese egy asszonyról 5 felvonásban. Kísérő: Boby és Beby burleszk.

Uránia: Claude világírű regénye filmen: A nyugati bestiák. A színes faj harca a fehérek ellen. — Kísérők: Szeleburdi vőlegény és Nem nyomja fejemet a bú, burleszk

Felújított szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kedje a T. H. könyv- és lapkiadó vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap a. a nyomdájában

Rikkancsok
magas fizetése

felvételnek lapunk kiadó hivatalában

Makulatura

papír kapható

lapunk nyomdájában József kir. herc.-utca 1 szám

Kévéházban, vendéglőben, fodrásznál követszfe mindent Debreczenben.

Lapkihordókat felvesz

Tiszántúli Hírlap kiadó hivatala

Kérje mind a „Deb”

Férfi és fiu ruhát csakis a MAGYAR RUHAIPAR

Bikaszálló alatti férfi és fiu ruha áruházában vegyen, mert annak áruai tartósak, árai pedig nagyon olcsók.

Vászon és nyári öltönyök leszalított árban kaphatók.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felső Debrecen, Debreceni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetyűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Elsőrendű békebeli házikoszt kiördásra és bentélkezésre kapható Teleki-utca 84.

Tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Harmathynál, Fűvészkert 14.

Fényképezési cikkek, — lemezek ársnítsása, amatőröknek darabonként is. Liener-féle. Csapó utca 1. 40 hold föld tanyával kiadó. Vigkedvű Mihály-u. 8. szám.

Megbízható fényképező gépek és kellékek legolcsóbb beszerzési forrása Liener osztálya. Csapó utca 1. Díjtalan felvilágosítást nyújt amatőrök részére Liener fényképezési foto-osztálya: Csapó utca 1. Használt fényképező gépek vétele s eladása: Liener foto-osztálya, Csapó utca 1.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Cegléd-utca 18. szám alatt lévő két kemence sütődét nyitottam. Sütések: reggel 8 órákor, délelőtt 11 órákor és délután 3 órákor. Naponta friss sütemény. Háziasan készült fehér és barna kenyér kapható. Vatai László sütőmester.

Elvállalok a legújabb divat szerint öltönyöket, felsőkabátokat, vászon sportruhákat. Pontos kiszolgálás. Orbán János uriszabó, Méliusz-tér 4.

Ny. tanár elemi és középiskolai tanulók lelkiismeretes és szakzerű tanítására ajánlkozik. Rákóczi-utca 29.

Bor hátezer koronáért, huszonöt literes tételekben. Rácz máv. főel- lenőrnél. Boeska-kertben.

Dollárhőlesőt földbirtokra, hosszabb időre kiadók. Cím a kiadóban.

Csemegeszőlő 5 kilótól feljebb, kilónként 10,000 K. Hosszapályi-ut 7.

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 11.

Izr. család 2 iskolai tanulót ellátásra elvállal. Hatvan-u. 36. kereszt épület.

Világos nagy helyiség műhelynek vagy raktárnak kiadó. Értekezni Hatvan-u. 36. Keresztépület.

Utcai butorozott szoba, vilanyvilágítással, teljes ellátással, azonnal kiadó. Varga-utca 24.

KÉT SZOBA. KONYHÁNAK megfelelő helyiség azonnal kiadó. Széchenyi-utca 20.

Középiskolai tanulót elfogad uri család. Kossuth 40.

Két leányt lakásra elfogadók. — Bothlen-u. 57.

Egyszobás lakás mellékhelyiséggel, lelépéssel kiadó a kisállomásnál a kiadóban.

Bejárati két butorozott szoba kiadó.

3 szoba, konyha, speiz, padlás, sertés-áronlóért. Hosszapályi-utca 252.

Lakást keresek, Hatvan-utca 1152.

ÁLLÁST KAP

Festő, mázoló tanulók, kosztál, vagy fizetéssel felvételnek. Szapannos utca 25.

Szoptatós dajka kerestetik vidékre, kinek gyermeke nem fiatalabb 4 hónaposnál. Ajánlkozni lehet 13-án délután, Homok-utca 73. sz. alatt

Tiszteletes fiú bádigos szerelőtanulónak, kosztál felvétetik Burg Csapó-u. 11.

Biztos megélhetés végkielégített tisztviselőnek. Szolid üzlet. Szaktudás szükséges. Cím a Hajdúföld kiadóhivatalában.

Egy manikűrös felvétetik — azonnali belépésre, Rencz, Kossuth-utca 4.

Egy minden es bejáró fiatal asszonyt vagy leányt egész napra keres 15-re, Szabó cukrász, Bathány 2. sz.

KEREKLET

15—20 millió kölesönt Keresek — több százmillió ingó és ingatlan felezetre. Ajánlatokat „Biztos” jellegre Hajdúföld kiadóhivatalába keresztépület.

Finomabb lelkű nő főzést, és házi munkát végez, vidékre is elmegy. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóba.

Jómeneteli nőruha szalonba keresek szabni, varni tudó vezető segédleányt, esetleg társulni. Cím a kiadóban.

Házmasternek gyermektelen házaspár azonnalra felvétetik. Varga utca 35.

ELADAS

Egy nagy varrógép eladó, Varga kert, Kert-u. 13.

Boreladás, elsőrangú 130 hektó rizling, ezerjő nagyban és hordóként, napi árban kapható. Molnár Lukács termelőnél, Kossuth-utca, városbáza alatt.

Eladó jó karban lévő ház, Csapó utcai végmegállónál, öt lakással, 55 millió. Értekezhetni: Meszera 12

Eladó Csapó-utca 58. számú csinos kis családi ház, teljesen új, három szoba, konyha, kamara, nyári konyha, egész udvar. Azonnal elfoglalható. Lakó nincs, adómentes.

Szemestengeri, 150 mázsa. Konyár állomáson eladó. Értekezni — Flów Miklósnál, Bethlen-u. 999.

Eladó íróasztal, valódi márvánnyal, hintazék, aranyozott oszlop szintén eladó. Jókai-u. 1.

Használt, jó személy-automobil eladó. Érdeklődni: Gazdasági Tárkarékpénztár RT, Király utca 2.

Eladó Csillag utca 8. számú ház, beköltözéssel; ügynököt díjazok. — Használt, faragott ebédli butor, szekrény és ágy.

Egy fűszerüzlet berendezéssel két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, villannyal, butorral azonnal eladó. Cím a kiadóban.

Uj üzlet.

Megnyílt!

Uj üzlet.

Grosz és Bergmann

férfi-, fiu- és gyermekruha nagy áruháza.

Piac-u. 53-55. (Hungária kávéház mellett.)

Uj üzlet!

MEGNYILT!

Uj üzlet.

5 hold onódó prima föld eladó. Ertek. Kerékgyártó, Hunyadi-utca 18. sz.

Valódi perzsaszőnyegek, jókarba levő butorok, szalon, asztal, szekrény eladók. Kossuth-u. 22-24. III em.

Hordó, 30 hektoliter, prima, töltő képes tölgyfahordók, többféle nagyságban jutányosan eladó. Tócsókert Margit-u. 8.

Antik komót és tükrös üvegszekrény (vitrin) eladó. Maróthy 13. —

Bolt, raktár, cipész műhely kiadó, rőfös üzlet eladó. Sümeginél, Csapó 11.

Aranyozás, ezüstölés, briliánsát, zölgöcsödülát legmagasabb árban veszek STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

VEGYES

Nagy műhely helyiséget, mellékhelyiségekkel, központban keresek. Cím a kiadóban.

Nősülni óhajtok önálló műasztalos, 27 éves. Leveleket a „Hajdúföld” kiadóhivatala továbbít „Remény” jellegre.

Céltársat keres nyugalmazott köz- és magántisztviselő köréből vállalat kibővítése miatt, a nyugalmazott tisztviselő köréből alakult „Tűz” kereskedelmi vállalat. Püspöki palota, Nagytemplom felől oldalon.

Támogatnám azon uriembert, — aki augusztus 15-én a nuomdászok hályából „nehezen” tud hazamenni. Leveleket „En is úgy szeretnék lenni” jellegre a kiadóba.

Ebédli, Palysander, márvány és tükrök lapokkal, békebeli, új állapotban eladó. Szalontai, Csapó-u. 17. —

Fodrászoknak, vendéglősöknek, szállodásoknak, használt fali tükrök olcsón eladók. Sipkovits tükrőgyár. Szív utca 14-15.

Nuomdászokra legyek előre vált hatók Szabó Dezső hírlapárudájában, Piac- és Kossuth-u. sarok.

Urindóval megismerkedne és anyagi támogatná uriember. Leveleket Független kiadóhivatalába — „Kellemes órák” jellegre kérek.

Előzetes megrendelés esetén csak 441,000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63,000 K-ás részletekben törleszhető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Tanulót ellátással felvesz Lengyel kelmesfestő, Csapó 28.

Szombaton délután elveszett egy közönséges notesz, fontos jegyzetekkel. Megtaláló jutalomba részesül. Cím Bolgár kertész, Rákóczi-piac.

Feltűnő olcsón eladó egyszerű és finom butorok, diványok, tükrök, gyermekágy, vaskonyha, gyerekkoscsi. Széchenyi 6.

Lakásért időspár gandozását elvállalom, Nagyné, Vigkedvű Mihály 44.

Singer varrógép, párheti kölesönhasználatért magas bért fizetek. Cím akiadóban.

Tik azonnal. Börr, Csapó-u. 62. 256

Kétszobás lakás elereselendő, esetleg egy nagy szobával, jó víz, villany. Kórház-utca 5.

Elveszett egy Filep László névre szóló OFB által kiadott vézés — Megveháztól a Dégenfeld-térig — Mivel a megtaláló hasznát úgy sem veheti, szíveskedjék ezt lapunk kiadóhivatalában leadni.

3 perc alatt hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanyszáritás mellőzve. — Hosszú hajfestés.

Ramminger hőgyógyászati Varga-utca 1. (Barbánk.)

WELLS NAGY VILÁG TORTENETE MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel

A ma legjelentősebb írói alkotása, történelmi a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.

Világsiker: Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alaku, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665,000 korona

Előzetes megrendelés esetén csak 441,000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63,000 K-ás részletekben törleszhető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS